

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 2 (209) СТУДЗЕНЬ 2016 ГОДА

БЕЛАРУСКАЕ ПАЖАДАННЕ

Дай, божа, каб ўсё было гожа, а што нягожа – не дай, божа.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ХТО АДКАЗНЫ ЗА ЗНІКНЕННІ КАРОЎ?

На мінулым тыдні адбылася абласная нарада аб выніках развіцця жывёлагадоўлі рэгіёна за мінулы год. Старшыня Віцебскага аблвыканкаму Мікалай Шарснёў быў незадаволены высокімі тэмпамі знікнення кароў за мінулы год у двух памежных раёнах – Гарадоцкім і Лёзненскім -- і паставіў задачу разабрацца з пытаннем куды зніклі каровы і хто павінен несці адказнасць.

На нарадзе ў Полацкім раёне журналістамі былі агучаны не дакладныя лічбы аб скарачэнні жывёлы ў Віцебскім рэгіёне з мільёна да 500 тысяч. Такія лічбы магчыма закрытая інфармацыя. У сапраўднасці Нацыянальны статыстычны камітэт паведамляў напрыканцы 2010 года, што на Віцебшчыне ўтрымлівалася каля 599 тысяч галоў БРЖ, у тым ліку 200 тысяч кароў. Адпаведна афіцыйныя лічбы жывёлы напрыканцы 2015 года па Віцебшчыне такія: БРЖ – 558 тысяч, кароў – 187,9 тысяч галоў.

Мікалай Шарснёў на нарадзе (1хв. 50 сек. – відэа) заявіў аб неабходнасціўвесціадказнасць для кіраўнікоў Гарадоцкага і Лёзненскага раёна, якія пад нож выразаюць скот і за гэта яшчэ не панеслі адказнасць.

Сапраўды, за мінулую пяцігодку і асабліва за апошні год на Гарадоччыне адбылося значнае скарачэнне буйной рагатай жывёлы. Нацыянальны статыстычны камітэт паведамляў напрыканцы 2010 года, што ў нашым раёне было 19 649 галоў БРЖ, адпаведна напрыканцы 2014 заставалася яшчэ 16975 галоў.

Але за апошні год колькасць БРЖ зменшылася больш чым на 2200 галоў – да 14709 . Пры гэтым за апошні год колькасць кароў скарацілася з 6708 галоў да 5608. Фактычна гэта ўсё скарачэнне прыйшлося на час кіравання раёнам Васіля Муранкова, які быў прысланы з Аршанскага раёну.

Відавочна неабходнасць высвятлення адказнасці за масавае знішчэнне БРЖ ў раёне за мінулую пяцігодку, калі знікла кожная чацвёртая галава жывёлы без усякай вайны.

Леанід Гаравы

Ад рэдакцыі: пасля з'яўлення відэа на незалежных сайтах аўтары яго выдалілі з Ютуба.

КАРУПЦЫЯ

ХТО ЧАСЦЕЙ БЯРЭ ХАБАР?

Найбольшую колькасць карупцыйных злачынстваў у Віцебскай вобласці ў 2015 годзе выявілі ў ахове здароўя, паведаміў начальнік аддзела па барацьбе з карупцыяй і арганізаванай злачыннасцю Яўген Лапкоўскі.

У 2015 годзе ў рэгіёне ўлічана 177 карупцыйных злачынстваў. Іх удзельная вага ў агульнай колькасці зарэгістраваных у вобласці злачынстваў складае 1,56% (сярэдні паказчык па рэспубліцы - 1,65%).

Найбольшая колькасць карупцыйных злачынстваў зарэгістравалі ў ахове здароўя - 34 выпадкі, у сферы транспарту - 23, у сельскагаспадарчай вытворчасці і гандлі - па 20.

Больш за ўсё злачынстваў гэтай катэгорыі зарэгістравалі ў Віцебску (52 выпадкі), Наваполацку (33), Аршанскім раёне і Оршы (30).

«Сярод карупцыйнай злачыннасці пераважаюць факты хабарніцтваікрадзяжоўшляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі. Матэрыяльны ўрон па улічаным ў 2015 годзе карупцыйных злачынствах устаноўлены на суму 4,7 млрд рублёў, з якіх кампенсавана 4,2 млрд», - сказаў Яўген Лапкоўскі.

У 2015 годзе органы пракуратуры вобласці правялі 129 праверак па пытаннях выканання антыкарупцыйнага заканадаўства. У выніку ўзбуджана 19 крымінальных справаў, унесена 419 актаў нагляду, да адказнасці прыцягнулі 344 чалавекі.

Алена Ціханава
БелТА

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

ПРАМАЯ ЛІНІЯ

ПРА ЗАТРЫМКУ ЗАРОБКАЎ ЎЛАДЫ НЕ ТУРБУЮЦЬ

Пытанні запазычанасці па выплаце заробкаў пераважалі 23 студзеня на прамой лініі намесніка старшыні Віцебскага аблвыканкама Уладзіміра Белавусаў, перадае карэспандэнт БЕЛТА. Але сярод гэтых званкоў не было скаргаў з Гарадоцкага раёна.

Нагадаем, што на Гарадоччыне маюцца хранічныя даўжнікі па выплаце заробкаў, якія месяцамі не разлічваюцца своечасова. Гэта найперш сельскагаспадарчыя арганізацыі ААТ "Гарадоцкі льназавод", ААТ "Гарадоцкі РАПЗ", КУСГП "Сцяпанавічы, КУСГП імя Дзімітрава, КУСГП імя Свердлава і будаўнічае -- ДКУБП "Гарадоцкая ПМК-51"

У гутарцы з карэспандэнтам БЕЛТА па выніках зносін з насельніцтвам рэгіёну Уладзімір Белавус падкрэсліў, што ўсе звароты па запазычанасцях перад людзьмі будуць вырашаны ў максімальна кароткія тэрміны.

"На жаль, сёння пераважалі і вельмі востра гучалі пытанні нявыплаты заработнай платы, дзіцячых дапамог, аліментаў. Яны склалі больш за 40% ад агульнайколькасціпазначаных праблем. Тэлефанавалі работнікі сельскагаспадарчых арганізацый і віцебскага прадпрыемства" КІМ ", якое знаходзіцца ў стадыі ліквідацыі, - сказаў намеснік старшыні аблвыканкама. - Мы ўсе выдатна разумеем, што без грошай людзі жыць не могуць, а таму гэтыя праблемы неабходна вырашаць аператыўна ".

На прамой тэлефоннай лініі з Уладзімірам Белавусам прынята больш за 19 званкоў. Параўноўваючы сённяшні дзень з папярэднімі сваімі дзяжурнымі суботаў, намеснік старшыні аблвыканкама падкрэсліў, што было значна менш зваротаў па пытаннях ЖКГ, а па будаўніцтве іх не было зусім. "Колькасць зваротаў паменшаецца, 19 - гэта не шмат, раней званкоў паступала значна больш", - канстатаваў Уладзімір Белавус.

Працаўнік фермы ў Докшыцкім раёне распавёў, што жыве без зарплаты ўжо з кастрычніка. Акрамя гэтага мужчына абураўся тым, што на ферме няма элементарных умоў ні для работнікаў, ні для жывёл. Прычыну такога жаласнага стану мужчына бачыць у бязладнасці і безадказнасці кіраўніцтва. Жыхарка Оршы таксама скардзілася на свайго працадаўцы - прыватная фірма па зборы малака ад насельніцтва завінавацілася ёй зарплату, спасылаючыся на тое, што малаказавод не плаціць грошай за прынятую прадукцыю. Маладая мама з Пастаўскага раёна распавяла, што завод не выплаціў дзіцячая дапамога, прычым не ёй адной - з праблемай сутыкнуліся каля 10 жанчын, якія выхоўваюць маленькіх дзяцей.

Востра прагучала праблема сям'і з Мёрскага раёна, усе дарослыя члены якой працуюцьусельгасарганізацыі, не выплочваюць заробкі. Не нашмат лепшая сітуацыя і яшчэ ў адной жыхаркі Мёрскага раёна, якая працуе на ферме, выхоўвае траіх дзяцей і з кастрычніка не атрымлівае зарплату. Уважліва выслухаўшы заяўнікаў, Уладзімір Белавус патэлефанаваў старшыні райвыканкама і абмеркаваў з ім стварылася сітуацыю. Кіраўнік раёна паабяцаў да канца наступнага тыдня вырашыць праблемы і выплаціць людзям заробкі, прычым не толькі тым, якія датэлефанаваліся на прамую лінію аблвыканкама, а ў цэлым ўзяць на асабісты кантроль сітуацыю з запазычанасцю перад работнікамі.

Л. Антонаў

ТРАГЕДЫЯ

РАЗБИЛСЯ ВРАЧ-ХИРУРГ

Трагическое происшествие случилось в Городокском районе. Здесь во время прогулки на снегоходе насмерть разбился 38-летний врач-хирург.

Трагедия случилась неподалеку от деревни Озерки. Водитель снегохода, катаясь по полю, не справился с управлением и на высокой скорости влетел в мелиоративный канал. Возможно, он не заметил припорошенного снегом препятствия. Ударился о склон канала. Сила удара, рассказывает прокурор Городокского района Михаил Патеев, была настолько большая, что человек умер на месте. Он получил травмы живота, грудины и головы, не совместимые с жизнью. У него остались двое несовершеннолетних детей.

Начальник управления здравоохранения Витебского облисполкома Юрий Деркач заверил, что семье погибшего (его жена – тоже медик), будут оказаны и материальная помощь, и психологическая поддержка. Погибшего врача коллеги и пациенты знали исключительно с хорошей стороны и ценили как специалиста.

В ГАИ МВД сообщили, что статистика по происшествиям на снегоходах автоинспекцией не ведется, так как эти случаи нельзя отнести к дорожно-транспортным происшествиям. Такой вид транспорта используется вне дорог, но специалисты утверждают, что подобные трагедии достаточно редки. В той же Витебской области не припомнят ни единого случая аварии с участием снегохода.

Елена Бегунова
СБ Беларусь Сегодня

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размяшчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце ў рэдакцыю.

СПОРТ

ОЧЕРЕДНОЙ УСПЕХ НАШИХ СПОРТСМЕНОВ

На международном турнире по ушу (саньда) спортсмены из Городка заняли четыре призовых места. Традиционный международный турнир по ушу (саньда) памяти Дмитрия Гвишиани прошел 23-24 января в Молодечно. В турнире участвовало 32 команды и наши спортсмены в составе Витебской области заняли второе общекомандное место, опередив команду г. Минска.

Турнир проводился на базе Молодечненского спортивно-развлекательного центра в зале игровых видов спорта. Организаторами соревнований стали – Белорусская федерация ушу, Управление спорта и туризма Минского облисполкома, Минская областная ДЮСШ «Олимпик-2011» и отдел образования,спорта и туризма Молодечненского районного исполнительного комитета. Турнир проводится в шести возрастных категориях – среди мужчин (от 18 лет и старше), женщин (от 18 лет и старше), юниоров и юниорок (16-17 лет), юношей и девушек (14-15 лет).

Впервый день соревнований Гордецкий Максим и Хабаков Влад провели хорошие бои, но проиграли по очкам ребятам из Украины. Васильев Павел тоже проиграл в очень интересном бою. Чернецкий Иван выиграл первый и по мнению тренера и второй бой, но был засужен. Зайцев Антон выиграл первый и был близок выиграть второй бой, но по техническим причинам не смог продолжать. Криволап Максим проявил чудеса стойкости и победив в двух поединках вышел в полуфинал. Васильев Евгений выиграл два боя и прошел финал. Чертков Денис завоевал право боя за 2-3 место. Синчук Карим вышел в финал.

Во второй день соревнований 24 января Криволап Максим завоевал 3 место, Васильев Евгений и Чертков Денис завоевали серебряные медали, а Синчук Карим стал победителем соревнований.

Поздравляем всех ребят, достойно выступивших на международных соревнованиях по ушу (саньда) памяти Дмитрия Гвишиани в Молодечно!

Л. Антонов

Источник информации: vk.com/public54737607

ПРАВАПАРАДАК

ЗА ХУЛІГАНА АДКАЗВАЕ МАЦІ

Гарадоцкая пракуратура паведаміла аб маці 13-гадовага хлопчыка, якая за мінулы перыяд 2015 года двойчы прыцягвалася да адміністрацыйнай адказнасці па ч.ч. 1 і 2 арт. 9.4 КаАП Рэспублікі Беларусь за наўмыснае прычыненне яе сынам у школе лёгкіх цялесных пашкоджанняў, якія не прывялі да кароткачасовага сапсавання здароўя вучняў.

Намеснік пракурора Гарадоцкага раёна Максім Зіновік на сайце www.Gorodok-prokuror.alioshyn.com паведаміў аб 13-гадовым вучні СШ №2 г. Гарадка, які ў 2015 годзе двойчы нанёс цялесныя пашкоджанні вучаніцам і яго маці была прыцягнута да адміністрацыйнай адказнасці.

Усакавіку 2015 года падлетак, знаходзячыся ў кабінеце № 204 ДУА «Сярэдняя школа № 2 г.Гарадка», нанёс адзін удар наском чаравіка па правай галёнцы непаўналетняй, 2001 года нараджэння. У выніку хуліганскіх паводзін вучаніцы былі прычынены цялесныя пашкоджанні, якія адносяцца да катэгорыі лёгкіх і не пацягнулі за сабой кароткачасовага сапсавання здароўя.

Таксама гэты ж вучань 1 красавіка, калі не прайшло і месяца пасля папярэдняга правапарушэння, каля 9г. 20 хвілін, знаходзячыся ў кабінеце № 312 ДУА «Сярэдняя школа № 2 г. Гарадка» прычыніў іншы непаўналетняй вучаніцы цялесныя пашкоджанні, не пацягнуўшыя за сабой кароткачасовага сапсавання здароўя.

У выніку правапарушэнняў сына маці хлопчыка за 2015 год двойчы прыцягвалася да адміністрацыйнай адказнасці па ч.ч. 1 і 2 арт. 9.4 КаАП Рэспублікі Беларусь. Маці панесла адказнасць за здзяйсненне яе сынам, які не дасягнуў на момант здзяйснення правапарушэнняў ўзросту з якога надыходзіць адміністрацыйная адказнасць. Вучань жа двойчы здзейсніў адміністрацыйныя правапарушэнні па арт. 9.1 КаАП Рэспублікі Беларусь: наўмыснае прычыненне лёгкіх цялесных пашкоджанняў, якія не прывялі да кароткачасовага сапсавання здароўя.

Намеснік пракурора раёна адзначае, што толькі аб'яднаўшы намаганні бацькоў, зацікаўленых органаў і педагагічных калектываў, магчыма зберагчы нашых дзяцей ад траўмаў і няшчасных выпадкаў.

Л. Антонаў

РЭКАНСТРУКЦЫЯ

ЗМЕНА РУХУ ТРАНСПАРТА НА ПРУДНІКІ

На тэрыторыі Вайханского сельсавета зменены маршрут руху аўтатранспарту ў сувязі з рэканструкцыяй моста праз р.Чэрніца на ўчастку аўтадарогі Н-2506.

Гарадоцкі райвыканкам на сайце афіцыйна паведаміў, што з 11 студзеня па ліпень 2016 закрыты рух на ўчастку аўтадарогі Н-2506 Баравая-Остравляне-Байцерово (км 3,349), у в.Пруднікі ў сувязі з рэканструкцыяй моста праз р.Чэрніца.

Заезд аўтатранспарту ў в. В.Лосвіда, М.Стайкі, В.Стайкі, Цыганы, частку в.Пруднікі ў бліжэйшы час магчымы толькі праз в. Астраўляны з боку трасы Р-114 на г.п. Шуміліна.

Праезд на рэканструіруемую турбазу "Віцебская у в. Пруднікі магчымы з боку г. Гарадка, а на базу "Азёрная" у в. В. Лосвіда трэба ехаць з боку в. Астраўляны.

Л. Антонаў

УКАЗ №222

СУСТРЭЧА ПРАДПРЫМАЛЬНІКАЎ З УЛАДАМІ

У Віцебску ўлады прапанавалі прадпрымальнікам гандляваць выключна беларускімі таварамі.

У Віцебску прайшоў сход прадпрымальнікаў, якія запатрабавалі прысутнасьці на ім абласных уладаў. Да віцебскіх прадпрымальнікаў на знак салідарнасьці прыехалі калегі з Полацку. І ўсе разам — пад 300 чалавек — прадпрымальнікі сабраліся сёньня аб 11 гадзіне каля Віцебскага аблвыканкаму. Пра час і месца зборуяны дамовіліся яшчэ на мінулым тыдні. Аднак чыноўнікі хацелі пазьбегнуць чаргавога стыхійнага мітынгу і прапанавалі сустрэцца ў той самы час у актавай залі віцебскага філіялу міжнароднага ўнівэрсытэту «МІТСО».

Цішком правесьці сустрэчу не атрымалася: калёна зь некалькіх соцень прадпрымальнікаў не магла не прыцягнуць увагі мінакоў.

Актавая заля ВНУ неўмясьціла ўсіх ахвотных: прадпрымальнікі сталі ў праходах, сядзелі на сцэне і гуртаваліся ў калідоры каля адчыненых дзьвярэй.

У прэзыдыюм, апрача прадпрымальніцы Ірыны Яскевіч, каардынатаркі аргкамітэту па стварэньні прафсаюзу «Разам», быў запрошаны намесьнік старшыні аблвыканкаму Алег Мацкевіч. Ён заявіў, што ўсе пісьмовыя звароты прадпрымальнікаў улады атрымалі і зрабілі ўсё, што ад іх залежала: напісалі пісьмовыя адказы на лісты і паведамілі пра сытуацыю ў прэзыдэнцкую адміністрацыю і ў Саўмін.

Ініцыятарка сустрэчы спадарыня Яскевіч агучыла меркаваньне прадпрымальнікаў на гэты конт:

«Я разумею, што прадстаўніку абласной улады цяжка адказваць на нашы пытаньні — што адмена ўказу № 222 ня ў іхнай кампэтэнцыі. Мы не патрабуем, каб віцебскі аблвыканкам адмяніў для нас гэты ўказ, але для нас важна, каб вы заўважылі нашу праблему! Каб не было хлусьні, што мы пайшлі ў адпачынкі, каб не запалохвалі людзей, патрабуючы выйсьці на працу. Каб не было хлусьні, што ў бальшыні з нас ужо даўно ў парадку ўсе дакумэнты. Мы ніякім чынам ня можам патрабаваць ад вас адмены ўказу, але хочам ведаць ваша стаўленьне да таго, што адбываецца. Вось гэтага мы ад вас і чакаем!»

Але прадпрымальнікаў упарта стараліся пераканаць, што вялікіх праблемаў у іх няма. Прадстаўніца падатковай інспэкцыі сказала, што больш за палову прадпрымальнікаў ужо заплацілі падаткі і гатовыя працаваць. Незразумела толькі, чаму да сёньняшняга дня кірмашы на Віцебшчыне так і стаяць пустыя. Прадстаўнік цэнтру стандартызацыі сказаў, што правесьці экспэртызу тавару абсалютна ня дорага — усяго пад два мільёны на кожны гатунак тавару.

А намесьнік старшыні аблвыканкаму Алег Мацкевіч дык і ўвогуле прапанаваў прадпрымальнікам цалкам перайсьці на гандаль прадукцыяй беларускага легпраму, і тады ніякіх складанасьцяў з дакумэнтамі на замежны тавар у іх ня будзе:

«Пра тое, як вам кепска, вы ўжо накіравалі нам 15 лістоў! Колькі можна!

Мы вядзем перамовы з нашымі прадпрыемствамі лёгкай прамысловасьці, каб яны прадавалі вам тавар са зьніжкамі, у растэрміноўку… Гандлюйце беларускім! Што тычыцца арэнды, то мы размаўлялі з дырэктарамі кірмашоў пра зьніжэньне арэнды гандлёвых месцаў. Вось толькі па гэтых двух кірунках мы можам для вас нешта зрабіць».

Прапанова чыноўніка падтрымкі ня мела. Прадпрымальніца з Наваполацку выказала, бадай што, агульнае меркаваньне, што айчынныя прадпрыемствы не гатовыя да гэткага супрацоўніцтва:

«Зойдзеш у інтэрнэт — там ніводнага сайта нармальнага, не паказаныя ні мадэлі, ні выбар… Што вы нам прапануеце, прадпрымальнікам? Каб мы запрагалі аленяў ды езьдзілі па ўсіх гарадах, выбіраючы сабе тавар? Вы сабе ўвогуле як уяўляеце нашу працу?

Я гандлюю трыкатажам, летась прыяжджала сюды, на віцебскія прадпрыемствы. Асартымэнту ніякага, выбраць няма чаго, а кошты — дык проста жах! Даражэйшыя, чым у розьніцу ў нашай краме!»

Прадпрымальнікі абураліся, што тавары, канфіскаваныя ў іх за невыкананьне ўказу № 222, потым адпраўляюць у краму канфіскату. І там чамусьці можна гандляваць несэртыфікаванымі рэчамі. Нават прагучала прапанова, каб спальваць канфіскаваныя рэчы, а не гандляваць набытым на грошы прадпрымальнікаў таварам, пералічваючы выручку ў бюджэт.

Прагучала і прапанова стварыць адмысловую камісію, каб адсачыць, ці сапраўды палова прадпрымальнікаў ужо гатовая працаваць ва ўмовах указу № 222, як цьвердзяць дзяржаўныя структуры. Спраўдзіць гэта можна проста: праверыць тавары ў тых, хто не спыніў працу і па-ранейшаму гандлюе. Наконт пакараньня ў выпадку знойдзеных парушэньняў меркаваньні падзяліліся: адны запатрабавалі караць, і жорстка, а другія — дараваць, але паказаць усім іншым, дзе былі памылкі, пралікі або залішняя самаўпэўненасьць — маўляў, «мяне не зачэпіць»…

Сход працягваўся тры з паловай гадзіны. Прадпрымальнікі пастанавілі не плаціць падаткі за люты, некаторыя вырашылі не плаціць і за арэнду гандлёвых месцаў. У некаторых проста няма грошай на гэтыя выплаты.

Апрача гэтага, прадпрымальнікі зь Віцебску прапанавалі зьвярнуцца да калегаў зь іншых рэгіёнаў Беларусі, каб разам сустрэцца ў Менску 8 лютага. І абмеркаваць праблемы на іншым узроўні, раз на сходах у рэгіёнах мясцовыя чыноўнікі цьвердзяць, што на адмену ўказу № 222 паўплываць яны ня могуць.

Радыё Свабода

НАША ЖЫЦЦЁ

БЕЛАРУСЬ ВОЗВРАЩАЕТСЯ В «ЛИХИЕ 90-Е»

По прикидкам, средняя зарплата белорусов скатилась до 330 долларов. Пиком был показатель около 629 долларов в июле 2014 года. Экономист Ярослав Романчук прогнозирует, что к концу нынешнего года цифра может опуститься до 200 долларов.

Это означает, что по уровню благосостояния белорусы откатываются де-факто к рубежу 90-х. Ведь за годы правления Александра Лукашенко и сам доллар потерял в весе, масштаб цен совсем иной. Копеечная плата за транспорт и коммуналку вскоре будет казаться легендой седых времен.

Ни жирных щей, ни прав

При этом рушится вся идеология достижений «власти для народа». Лукашенко дал по 100 долларов заработка к выборам 2001 года, по 250 — к выборам-2006, по 500 — к выборам-2010. Другой внятной идеологии, чего-то духовного выстроенный первым президентом режим предложить не смог, хотя и вскормил тучу идеологов на окладе. К слову, несмотря на кризис, казенные деньги на тот же БРСМ, поддержку государственных СМИ продолжают выделяться.

Большинство же белорусов согласилось в свое время на примитивный социальный контракт: мы не рыпаемся, не качаем права, а власть большим черпаком раздает всем наваристый суп.

Лукашенко вскоре после прихода к власти показательно подавил забастовку метрополитеновцев, затем огосударствил профсоюзы, загнал в маргинальную нишу политическую оппозицию. Бороться за права — экономические, политические, гражданские — стало очень рискованно и особо некому. Да и зачем, казалось многим. Как в старом мультике: «Таити, Таити… Нас и здесь неплохо кормят».

Теперь будут кормить все хуже. При этом в плане политическом гайки методично закручены настолько, что уже ни дохнуть ни охнуть. Мелкие предприниматели, прижатые требованиями властей, стонут, однако открыто бунтовать, как в прежние времена, не отваживаются. Работяги тоже предпочитают получать крохи, но не оказаться на улице.

Лукашенко продолжает держать страну в железном кулаке, но абсолютно не знает, как ее выводить из кризиса (потому, наверное, с такой охотой берется руководить уборкой снега). Вся президентская жизнь была положена на создание и шлифовку «белорусской модели развития», животворная сила которой, как теперь наглядно видно, бралась в основном из щедрых российских субсидий.

Западных ценностей белорусский руководитель не понимает, но в то же время прекрасно осознает: строить экономику и политику по модели стран ЕС или США означало бы своими руками похоронить режим личной власти.

Облом с «братской интеграцией»

Между тем над муками поляков, покупавших в период шоковой терапии по одному яйцу вместо стандартного у нас десятка, белорусский обыватель посмеивался. Мол, наш Батька нашел неиссякаемый источник благ на востоке. Схема называется «нефть и газ в обмен на поцелуи».

Да, в апреле будет 20 лет, как молодой тогда белорусский президент подписал с Борисом Ельциным договор об образовании Сообщества Беларуси и России. Далее «братская интеграция» покатилась снежным комом: годом позже создали Союз, в 1999-м — Союзное государство.

Сегодня Беларусь уже по уши в долгах и правительство снова не знает, как рассчитаться. Между тем военная интеграция с восточной соседкой зашла далеко и стала для Лукашенко в каком-то смысле обременительной. Вдобавок к объектам под Ганцевичами и Вилейкой Москва хочет разместить в Бобруйске полноценную авиабазу. Это уже не просто антенны, а наступательное оружие. И эта перспектива грозит испортить Лукашенко так тяжело давшийся процесс нормализации отношений с Западом.

Да, а газовые долги потом все равно отрастали, как головы гидры, и в конце концов белорусскую трубопроводную систему пришлось продать «Газпрому». Можно было утешаться: зато газ нам дают дешевый. Но сегодня газ подешевел для всех. Причем ближайшему союзнику Москва упорно не хочет давать выпрашиваемую скидку хотя бы процентов десять.

Далее, основной смысл евразийской интеграции, на которую Лукашенко дал согласие Владимиру Путину уже скрепя сердце (эйфория ельцинских времен прошла, как с белых яблонь дым), сводился для белорусской стороны к энергетическому гранту. Но сегодня вожделенный профит из-за удешевления нефти и газа скукожился. Как и российский рынок для белорусских товаров. И на что нам тогда этот ЕАЭС?

Возникает также вопрос, хватит ли у Москвы денег финансировать далее строительство Белорусской АЭС. Отдельный вопрос, где Беларусь наскребет денег, чтобы расплатиться с 10-миллиардным кредитом на этот циклопический проект. Наконец, обостряется вопрос его целесообразности: если, как прогнозируют многие эксперты, настанет эра дешевых энергоносителей, то вообще стоила ли овчинка выделки?

Курс в никуда продолжится

В ту же реку не войдешь дважды. Сегодня белорусы не просто откатываются в 90-е. Сейчас будет хуже, чем тогда. Ведь уже нет надежды на «братскую интеграцию», спасительное восточное Эльдорадо. При этом страшно выходить на Площадь, украинские события отвратили от мыслей о революционной ломке привычного уклада. А перспективы трансформации сверху более чем призрачны.

На официальном приеме по случаю старого Нового года Лукашенко вдруг вспомнил евангельскую притчу про апостола Петра, который стал тонуть, когда засомневался. «Вот так и в нашей жизни. Избрали свой курс, надо ему следовать, не поддаваясь никаким сомнениям и страхам. Тогда нашему кораблю не будет страшен никакой шторм», — резюмировал официальный лидер.

Что это, отголосок внутренних сомнений? В любом случае он, как видим, безжалостно их душит. Неимоверно тяжело признаться самому себе, что 20 лет вел страну в никуда.

Александр Класковский
БЕЛАПАН

ДВАЙНЫ СТАНДАРТ

КАК ДУРЯТ ИП

В государственном торговом центре товары тоже без сертификатов. В Барановичах развивается история, которая вновь ставит вопрос о двойных стандартах в нашей стране.

25 января состоялась встреча представителей Барановичского горисполкома и индивидуальных предпринимателей (ИП) по поводу отмены Указа №222. Как рассказал «Салідарнасці» предприниматель Николай Черноус, начальник Инспекции Министерства по налогам и сборам г.Барановичи Василий Суховерхий на вопрос из зала сообщил, что конфискованный товар в реализацию поступает только после подтверждения его качества, в ином случае – утилизируется.

Заявление чиновника выглядело логичным: если нет соответствующих документов – какая разница, кто продает товар? На совещании 14 января сам Александр Лукашенко отметил: «Надо работать в равных условиях с соответствующими документами. Им (ИП – прим.) надо понимать, что сертификация продукции, на которую мы пошли, – это первый шаг. Есть товар – все сопроводительные документы должны быть. Мы должны прозрачно торговать, и хватит вокруг этого какие-то козни устраивать».

Однако местные предприниматели рассудили: доверяй, но проверяй. Во вторник, 26 января, несколько активистов отправились в КУТП «Торговый дом «Радуга» и попросили предъявить документы подтверждающие качество выс-тавленных на продажу конфискованных товаров.

– Ни на одну группу товаров документа, подтверждающего качество товара, ни продавцы, ни администрация нам как покупателям предоставить не смогли. Они сказали, что на конфискованный товар у них нет документов, а все вопросы по качеству – к исполкому, – рассказал «Салідарнасці» правовой инспектор профсоюза РЭП Александр Войтешик.

– Наша «Радуга» – это как ЦУМ в Минске, главный магазин. Мы были в отделах обуви, верхней одежды, ремней. Нигде документов на товары не было, нам говорили: это товар горисполкома. Так что вы нам лапшу на уши вешаете? Конфисковали товар у наших же барановичских предпринимателей, а теперь продаете? Получается, если кофточку ИП продает – то будет зуд, а если государство – то нет? – рассказал «Салідарнасці» предприниматель Николай Черноус.

Активисты зафиксировали факт отсутствия соответствующих документов в книге замечаний и предложений.

– Будем ждать ответа, хотим разобраться: это некомпетентность начальника ИМНС, злоупотребление властью исполкомами или нарушения правил реализации магазинами. Эти вопросы волнуют не только ИП, но и обычных граждан, так как цены в магазине гораздо выше, чем на рынке, а дешевый товар сейчас на рынке ИП продавать не могут из-за Указа №222. При этом достойной работы власть предоставить им не может, предприятия закрываются, – отметил правовой инспектор профсоюза РЭП.

Тем временем барановичские рынки пустуют.

Руслан Горбачев
gazetaby.com

САЦЫЯЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА

КАК СИЛОВИКИ «ЗАБРАЛИ» У ДЕТЕЙ 2 ТРИЛЛИОНА

О простом рецепте, который почему-то не замечают белорусские чиновники, «Салідарнасці» рассказал экономист, руководитель проекта «Кошт урада» Владимир Ковалкин, комментируя ситуацию с повышением пособия по уходу за ребенком на... один доллар.

В то время как белорусы возмущаются издевательским решением правительства поднять пособие по уходу за ребенком на один доллар, независимые экономисты советуют, как возможно сделать социальную поддержку более существенной. Даже в условиях кризиса.

— В бюджете есть огромные резервы для экономии, для поиска средств, которые можно направить на социальную поддержку, — отметил собеседник «Салідарнасці». – Речь идет о содержании всех силовых ведомств, включая МВД, КГБ и так далее.

По словам эксперта, в бюджете 2016 года на помощь семьям, воспитывающем детей заложено лишь 2 триллиона рублей.

— Причем, изначально еще в прошлом году в эту статью заложили значительно большую сумму – как раз после того, когда президент сделал заявление и повысил подоходный налог на 1%. Затем прошло полгода, и было решено сократить эту статью на 30%, так как денег в бюджете не хватило, — пояснил Владимир Ковалкин.

В то же время на органы внутренних дел в 2016 году планируется потратить 6,7 триллионов рублей.

— То есть, более чем в три раза больше, чем на всю помощь семьям, воспитывающем детей!

А если же сравнить всю статью «социальная политика», куда входят пенсии, социальная защита, помощь семьям, молодежная политика и другие блага нашего социального государства просуммировать, то это получается 16 с лишним триллионов рублей. В то же время на «судебную власть, правоохранительную деятельность и обеспечение безопасности» планируется потратить 17,5 триллионов рублей.

Особенно символичным, по мнению Владимира Ковалкина, выглядит тот факт, что в 2016 году, несмотря на сложное экономическое положение страны, расходы на содержание силовиков по сравнению с прошлым годом увеличились на более чем 2 триллиона рублей!

— То есть, им обеспечили прибавку ровно на ту сумму, которую планируют направить на помощь всем белорусским семьям, воспитывающим детей. И это несмотря на то, что наше государство считается социальным, — замечает собеседник «Салідарнасці».

Павел Рос
gazetaby.com

РОССИЯ НА МЕЛИ

МЕДОВЫЕ ГОДЫ БЕЛОРУССКИХ ВЛАСТЕЙ ПОЗАДИ

Москва дала понять, что новых кредитов от нее иностранные просители в нынешнем году вряд ли дождутся. Не до жиру. Для белорусских властей это плохая новость.

«Я думаю, что мы объективно находимся в ситуации, когда вынуждены будем взять паузу с точки зрения принятия обязательств по новым кредитам», — заявил 18 января в Москве заместитель министра финансов России Сергей Сторчак. И пояснил: «Бюджет напряженный, более чем напряженный».

Тем временем вот-вот затрещит по швам белорусский бюджет. Были надежды получить заем в два миллиарда долларов от Евразийского фонда стабилизации и развития. Формально он не российский, а общий, интеграционный, но на 80% с гаком сформирован именно из российских ресурсов. Москва же теперь устами Сторчака прозрачно намекнула: денег самим мало.

Москва экономит на спичках

Вообще российское правительство очевидно стало экономить на спичках. Даже для ближайшего союзника. Год начался, а поднаторевшему в энергетических ристалищах белорусскому вице-премьеру Владимиру Семашко так и не удалось пока выбить из россиян скидку на газ. «Пока не договорились, новой даты встречи нет», — скупо прокомментировал на днях ход этих переговоров замминистра энергетики РФ Анатолий Яновский.

Между тем, если вспомнить, Беларусь и пошла-то в евразийскую интеграцию прежде всего в расчете на энергетический профит. А тут — облом. С одной стороны, энергоресурсы для всех дешевеют, с другой — Москва все скупее на льготы союзнику. Кроме всего прочего, из-за дешевизны нефти превращаются в пшик так тяжело отвоеванные Минском экспортные пошлины на нефтепродукты (предполагавшиеся доходы от которых уже заложены в бюджет 2016 года).

Если посмотреть шире, то резкое проседание российской экономики, истощение финансовых ресурсов России подкашивает весь проект Евразийского экономического союза. Мало того что Кремль стал скупее на субсидии и кредиты, так еще и облюбованный белорусскими производителями рынок восточной соседки сжимается.

В новых условиях у Минска «ослабла мотивация строго следовать договоренностям в рамках евразийской интеграции», отметил в комментарии для Naviny.by эксперт аналитического центра «Стратегия» Валерий Карбалевич.

«Логично искать другие точки опоры. Но продукция нереформированной белорусской экономики вряд ли найдет новые рынки сбыта», — отмечает аналитик.

В свою очередь, чтобы процесс реформ, преобразований в Беларуси пошел, не хватает, в частности, и такого фактора, как внутреннее давление общества, считает собеседник Naviny.by. «Мы видим сегодня, что даже предприниматели не готовы бороться за свои права», — говорит Карбалевич.

Страну режим подморозил

Действительно, хотя мелкие торговцы заявляют, что требованием иметь документы на товар поставлены на грань уничтожения, протестная активность сводится в основном к составлению челобитных чиновникам.

На акцию в поддержку ИП, инициированную лидером Объединенной гражданской партии Анатолием Лебедько в Минске 18 января, собралась, включая самих партийных активистов, лишь горстка людей.

Нынешний настрой ипэшников далеко не так боевит, как это было восемь лет назад, когда спецназ с трудом сдерживал их марши в центре Минска. Тому есть целый ряд причин, но в частности белорусское общество психологически придавили украинские события.

И по большому счету в плане внутриполитической стабильности Александр Лукашенко чувствует себя пока уверенно, не боится волны протестов. Как показалось, даже с некоторым злорадством он заявил на днях по поводу ипэшников, что «с 1 января закончились их медовые годы…»

Похоже, власть будет аккуратно дожимать эту категорию предпринимателей, в частности потому, что они создают конкуренцию государственному легпрому, тратят валюту на — как презрительно выразился президент — импортные шмотки.

Другое дело, что медовые годы кончились для всех — и для работяг на заводах с забитыми складами, и для бюджетников, которым уже банально не хватает на нормальную еду… Наконец, и для самой власти кончились медовые годы популизма за счет обильных российских субсидий.

Жертвовать западным вектором Лукашенко не захочет

Итак, надежды белорусского руководства как-то пересидеть кризис, ничего не меняя, становятся все более иллюзорными.

Означает ли это, что в условиях сокращения российской поддержки Минск усилит игру на западном направлении, пойдет на форсированное развитие отношений с ЕС и США?

«Играть на западном направлении означает для белорусских властей получить деньги на Западе, ничего другого от Запада Минску не нужно», — заявил в комментарии для Naviny.by минский аналитик-международник Андрей Федоров.

При этом, убежден он, на серьезные уступки в плане внутренней политики Лукашенко не пойдет. А вот навстречу МВФ (правительство рассчитывает начать новую программу с этой организацией уже в январе-феврале) Минск может пойти дальше, чем это было во время предыдущей совместной программы, — по крайней мере станет, возможно, меньше хитрить ради получения кредита, прогнозирует аналитик.

Чем рискует Лукашенко, если усилит геополитическое маневрирование?

Оно всегда раздражало Москву, но сейчас, полагает Федоров, у российского руководства могут появиться и внутриполитические мотивы для агрессивных действий: «В условиях неизбежного снижения рейтинга Путин может сделать ставку на присоединение Беларуси — вначале мирными средствами, а если не получится, то, не исключено, и с применением военной силы».

Карбалевичу такой сценарий представляется «скорее фантастическим». Аннексия Беларуси, по мнению политолога, еще сильнее обострила бы отношения Москвы как с Западом, так и с постсоветскими государствами, грозила бы усилением санкций. К тому же взять на довольствие еще и 9,5 млн белорусов — «слишком тяжелая ноша для бюджета России», подчеркнул собеседник Naviny.by.

Даст ли Москва, по крайней мере, евразийский кредит?

«Шансы на российские кредиты зависят от политической договоренности. Во времена Ельцина, когда экономическое положение России было еще хуже, Минск, тем не менее, получал большие субсидии», — отмечает Карбалевич.

Возможно, вопрос будет решаться на встрече Владимира Путина с белорусским президентом в Минске. Белорусский президент многозначительно заметил, что «высшие должностные лица России давно уже не были в Минске».

С одной стороны, на своем поле играть легче. С другой — все равно никак не обойти больной вопрос о размещении российской авиабазы в Бобруйске.

Если уступить здесь Путину, то шансы получить деньги от Москвы увеличиваются. Но при этом сразу ухудшаются перспективы отношений с Европой и США. А западным вектором Лукашенко жертвовать не хочет: российский «Титаник» дал уже большую течь.

Александр Класковский

НАФТА І РАСІЯ

НАВОШТА ПАТРЭБЕН ТАКІ «СТАРЭЙШЫ БРАТ»?

Апошнія падзеі ў сьвеце, асабліва землятрус на нафтавым рынку, ствараюць новую сытуацыю для ўсіх краін. Прычым, хутчэй за ўсё, падзеньне коштаў нафты — гэта доўгатэрміновы трэнд. Вось міністар эканамічнага разьвіцьця РФ Аляксей Улюкаеў заявіў, што нізкія цэны на нафту могуць трымацца дзесяцігодзьдзямі. Пры гэтым, паводле ягоных слоў, кошт барэля нафты бліжэйшым часам можа ўпасьці да 15–20 даляраў.

Усё гэта ў значнай ступені разбурае ранейшую геапалітычную ролю Расеі як «энэргетычнай імпэрыі», мяняе яе ролю і вагу на постсавецкай прасторы. Больш за тое, бяру на сябе сьмеласьць сьцьвярджаць, што падзеньне ўсясьветных цэнаў на нафту разбурае ўсю парадыгму беларуска-расейскай інтэграцыі.

Вынесем за дужкі сацыякультурныя чыньнікі саюзу Беларусі і Расеі («блізкія народы», «агульная гісторыя», «у адных акопах гнілі») і паглядзім на ўзаемаадносіны хаўрусьнікаў з рацыянальнага гледзішча. Ідэя беларуска-расейскай інтэграцыі яшчэ з 1990-х гадоў грунтавалася найперш на тым, што бяздонны расейскі рынак — галоўны спажывец прадукцыі беларускіх прадпрыемстваў. Доўгі час менавіта так і было, што дазволіла выжыць прамысловасьці Беларусі.

Але цяпер сытуацыя кардынальна зьмянілася. Пасьля падзеньня ўсясьветных цэнаў на энэргарэсурсы расейскі рынак скурчыўся. Гэтаму спадарожнічала вялізная дэвальвацыя расейскага рубля, уступленьне РФ ва Ўсясьветную гандлёвую арганізацыю, што прывяло да зьяўленьня там больш таннай і якаснай прадукцыі замежных вытворцаў. У выніку за студзень-лістапад 2015 году агульны экспарт Беларусі скараціўся на 27%, а экспарт у Расею — на 33%. Не выпадкова ўвесь год беларускія ўлады ліхаманкава шукалі новыя рынкі збыту (праўда, без асаблівага посьпеху).

Другі важны чыньнік інтэграцыі Беларусі і Расеі — танныя расейскія энэргарэсурсы. Бязь іх было б немагчымым доўгае існаваньне беларускай сацыяльнай мадэлі. Яшчэ 2–3 гады таму экспэрты ацэньвалі расейскі энэргетычны грант у 15% валавога ўнутранага прадукту Беларусі. Усе спрэчкі і канфлікты паміж Менскам і Масквою круціліся вакол аб'ёму гэтага гранту. Падчас стварэньня Мытнага саюзу, Эўразійскага эканамічнага саюзу дыскусіі паміж кіраўніцтвам Беларусі і Расеі ішлі адносна пытаньня, калі РФ будзе прадаваць партнэрам нафту і газ па ўнутрырасейскіх цэнах. А яшчэ былі доўгія спрэчкі на тэму, у чым бюджэце застанецца нафтавае мыта. Узгадаем, што Беларусь прадала «Газпрому» свой «Белтрансгаз» менавіта дзеля таго, каб мець танны газ.

Але цяпер, калі ўсясьветныя нафтавыя цэны ўпалі, усе гэтыя спрэчкі ў значнай ступені страцілі сэнс. Энэргетычны грант Расеі мінімізаваўся. Цяпер для Беларусі нават сяброўства ў Эўразійскім эканамічным саюзе страціла былую прываблівасьць.

Трэці эканамічны чыньнік інтэграцыі Беларусі і Расеі — расейскія крэдыты. Дык вось, намесьнік міністра фінансаў Расеі Сяргей Старчак заявіў у панядзелак: «На сёньняшні дзень я лічу, што шанцаў ва ўраду прыняць рашэньне па прадстаўленьні новых крэдытаў вельмі мала. Бюджэт напружаны, больш чым напружаны. Я думаю, што мы аб'ектыўна знаходзімся ў сытуацыі, калі вымушаныя будзем узяць паўзу з пункту гледжаньня прыняцьця абавязаньняў па новых крэдытах». Зразумела, нельга выключаць, што з палітычных матываў Уладзімір Пуцін можа даць крэдыт апошняму саюзьніку, нягледзячы на ўсе эканамічныя цяжкасьці Расеі. Аднак відавочна, што магчымасьці Масквы ў гэтым пляне хутка скарачаюцца.

Такім чынам, Расея, якая доўгі час, амаль чвэрць стагодзьдзя пасьля распаду СССР, была галоўнай крыніцай эканамічнага дабрабыту Беларусі, гарантам існаваньня беларускай сацыяльнай мадэлі, стала цяпер галоўнай крыніцай праблемаў для беларусаў, чыньнікам крызісу для краіны. Прычым расейскі крызіс стаў прычынай пагрозы ня толькі Беларусі, але і ўсім краінам СНД. Не выпадкова постсавецкая прастора сёньня — самы дэпрэсіўны рэгіён у сьвеце.

Што яшчэ застаецца? Расейскі ваенны парасон. Але, па-першае, ён патрэбен пры ўмове, калі ёсьць нейкая вонкавая ваенная пагроза. Здаецца, імавернасьць такой пагрозы невялікая. А па-другое, расейска-ўкраінскі канфлікт, далучэньне Крыму — усё гэта паказала, што цесныя абдымкі «старэйшага брата» небясьпечныя для суседзяў. Бо Расея выкарыстоўвае свае вайсковыя аб'екты на тэрыторыі іншых краін у асноўным на ўласную карысьць.

У выніку, калі «старэйшы брат» ня можа больш актыўна падтрымліваць Беларусь, то навошта ён патрэбен? Цынічна, але ў міжнароднай палітыцы па-іншаму не бывае. У гэтым жорсткім сьвеце краіны дзейнічаюць на падставе прагматычных інтарэсаў, а не кіруюцца ўдзячнасьцю за колішнія падарункі. Беларусі трэба шукаць новыя кропкі апоры. А дзеля гэтага варта перагледзець усю канцэпцыю замежнай палітыкі. Трэба ўсё пачынаць з чыстага аркуша.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru
Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V),
Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 30.01.2016 у 18.00
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.